

Mat

Chapter 5

Nepali Interlinear

Reference: Nepali ERV

1 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος; καὶ καθίσαντος αὐτοῦ,
देखेर अनि - भीडहरूलाई चढ्नुभयो -मा - पहाडमा र बसेपछि उहाँ
[G3708](#) [G1161](#) [G3588](#) [G3793](#) [G0305](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3735](#) [G2532](#) [G2523](#) [G0846](#)

προσῆλθαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.
आए उनकहाँ - चेलाहरू उनका
[G4334](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0846](#)

येसूले त्यहाँ भएका धेरै मानिसहरूलाई देख्नु भयो। येसू डाँडामा उक्लेर बस्नुभयो। उहाँका चेलाहरू पनि उहाँको नजिक आएका थिए।

2 καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς, λέγων,
र खोलेर - मुख आफ्नो सिकाउनुभयो तिनीहरूलाई भन्दै
[G2532](#) [G0455](#) [G3588](#) [G4750](#) [G0846](#) [G1321](#) [G0846](#) [G3004](#)

उहाँले तिनीहरूलाई सिकाउन थाल्नुभयो। उहाँले भन्नुभयो,

3 Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν
धन्य - गरिब - आत्मामा किनकि तिनीहरूको हो - राज्य -
[G3107](#) [G3588](#) [G4434](#) [G3588](#) [G4151](#) [G3754](#) [G0846](#) [G1510](#) [G3588](#) [G0932](#) [G3588](#)

οὐρανῶν.
स्वर्गको
[G3772](#)

“ती मानिसहरू धन्य हुन् जसले आफूलाई आत्मिक रूपले दरिद्र छौं भनी बुझेका छन्, किनभने स्वर्गको राज्य तिनीहरूकै हो।

4 μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.
धन्य - शोक-गर्नेहरू किनकि तिनीहरूले सान्त्वना-पाउनेछन्
[G3107](#) [G3588](#) [G3996](#) [G3754](#) [G0846](#) [G3870](#)

अहिले शोक गर्नेहरू धन्यकाहुन्, किनभने परमेश्वरले तिनीहरूलाई सान्त्वना दिनुहुनेछ।

5 μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν.
धन्य - नम्रहरू किनकि तिनीहरूले उत्तराधिकार-पाउनेछन् - पृथ्वीको
[G3107](#) [G3588](#) [G4239](#) [G3754](#) [G0846](#) [G2816](#) [G3588](#) [G1093](#)

धन्य नम्र हुनेहरू, किनभने तिनीहरूले पृथ्वीको अधिकार पाउनेछन्।

6 μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην; ὅτι αὐτοὶ
धन्य - भोकाएका र तिर्खाएका - धार्मिकताको-लागि किनकि तिनीहरू
[G3107](#) [G3588](#) [G3983](#) [G2532](#) [G1372](#) [G3588](#) [G1343](#) [G3754](#) [G0846](#)

χορτασθήσονται.
तृप्त-हुनेछन्
[G5526](#)

धन्य धार्मिकताका निम्ति भोकाउने र तिर्खाउनेहरू, किनभने परमेश्वरले तिनीहरूलाई तृप्त पार्नु हुनेछ।

7 μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.
धन्य - दयालुहरू किनकि तिनीहरूमाथि दया-गरिनेछ
[G3107](#) [G3588](#) [G1655](#) [G3754](#) [G0846](#) [G1653](#)

धन्य अरू प्रति दया देखाउनेहरू, किनभने तिनीहरूले दया पाउनेछन्।

8 μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται.
 धन्य - शुद्ध - हृदयका - किनकि तिनीहरूले - परमेश्वरलाई देखेछन्
[G3107](#) [G3588](#) [G2513](#) [G3588](#) [G2588](#) [G3754](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2316](#) [G3708](#)

| धन्य हृदयमा शुद्ध हुनेहरू, किनभने तिनीहरूले परमेश्वरलाई देखेछन्।

9 μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται.
 धन्य - शान्ति-बनाउनेहरू - किनकि तिनीहरू सन्तान परमेश्वरका भनिनेछन्
[G3107](#) [G3588](#) [G1518](#) [G3754](#) [G0846](#) [G5207](#) [G2316](#) [G2564](#)

| धन्य मेल-मिलाप गराउनेहरू, किनभने परमेश्वरले तिनीहरूलाई आफ्ना छोरा-छोरी भन्नुहुनेछ।

10 μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ
 धन्य - सताइएकाहरू -कारणले धार्मिकताकारणले किनकि तिनीहरूको हो -
[G3107](#) [G3588](#) [G1377](#) [G1752](#) [G1343](#) [G3754](#) [G0846](#) [G1510](#) [G3588](#)

βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
 राज्य - स्वर्गको
[G0932](#) [G3588](#) [G3772](#)

| धन्य धार्मिकताको निम्ति सताइएकाहरू, किनभने स्वर्गका राज्य तिनीहरूकै हुनेछ।

11 μακάριοί ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς, καὶ διώξωσιν, καὶ εἴπωσιν πᾶν
 धन्य छौ जब अपमान-गर्छन् तिमीहरूलाई र सताउँछन् र भन्छन् सबै-थरिको
[G3107](#) [G1510](#) [G3752](#) [G3679](#) [G4771](#) [G2532](#) [G1377](#) [G2532](#) [G3004](#) [G3956](#)

πονηρὸν καθ' ὑμῶν, ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ.
 खराब -विरुद्धमा तिमीहरूको-विरुद्धमा झूटो-बोल्दै -कारणले मकारणले
[G4190](#) [G2596](#) [G4771](#) [G5574](#) [G1752](#) [G1473](#)

| “धन्य हौ तिमीहरू जब मानिसहरूले तिमीहरूको निन्दा गर्नेछन् र खेदो गर्नेछन्। झूटो बोलेर हरेक किसिमका दुष्ट कुरा गरेर तिमीहरूको खेदो गर्नेछन्, किनभने तिमीहरू मेरा चेलाहरू हौ।

12 χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς
 आनन्दित-होउ र खुशी-मनाउ किनकि - इनाम तिमी ठूलो -मा -
[G5463](#) [G2532](#) [G0021](#) [G3754](#) [G3588](#) [G3408](#) [G4771](#) [G4183](#) [G1722](#) [G3588](#)

οὐρανοῖς; οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.
 स्वर्गमा यसरी किनकि सताए - अगमवक्ताहरूलाई जो तिमीभन्दा-अधिका तिमीहरूभन्दा-अधिका
[G3772](#) [G3779](#) [G1063](#) [G1377](#) [G3588](#) [G4396](#) [G3588](#) [G4253](#) [G4771](#)

| सुखी र खुशी बन। स्वर्गमा तिमीहरूलाई ठूलो इनाम मिल्नेछ। किनभने तिमीहरूका अधिका अगमवक्ताहरूलाई तिनीहरूले यसरीनै व्यवहार गरेका थिए।

13 Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἄλας τῆς γῆς; ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῇ, ἐν
 तिमीहरू हौ - नून - पृथ्वीको यदि तर - नूनले स्वाद-गुमायो-भने -ले
[G4771](#) [G1510](#) [G3588](#) [G0217](#) [G3588](#) [G1093](#) [G1437](#) [G1161](#) [G3588](#) [G0217](#) [G3471](#) [G1722](#)

τίνι ἀλισθηθήσεται? εἰς οὐδέν ἰσχύει ἔτι, εἰ μὴ βληθὲν ἔξω,
 कसले नुनिलो-बनाउने -को-लागि केही-नै कामको अब - - फालिएको बाहिर
[G5101](#) [G0233](#) [G1519](#) [G3762](#) [G2480](#) [G2089](#) [G1487](#) [G3361](#) [G0906](#) [G1854](#)

καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.
 कुल्चिने-होन -द्वारा - मानिसहरूद्वारा
[G2662](#) [G5259](#) [G3588](#) [G0444](#)

| “तिमीहरू पृथ्वीका नून हौ। यदि नूनको स्वाद नै छैन भने, फेरि त्यसलाई नुनिलो के-ले पार्ने र? यदि नूनमा नूनको स्वाद नै छैन भने त्यो ता-फालिन र मानिसका खुट्टाले कुल्चनबाहेक अरु केही कामको हुँदैन।

14 Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω
 तिमीहरू हौ - ज्योति - संसारको न लुकाउन-सकिन्छ शहर लुकाउन -माथि
[G4771](#) [G1510](#) [G3588](#) [G5457](#) [G3588](#) [G2889](#) [G3756](#) [G1410](#) [G4172](#) [G2928](#) [G1883](#)

ὄρους κειμένῃ.
 पहाडमाथि रहेको
[G3735](#) [G2749](#)

“तिमीहरू संसारका ज्योति हौ जसले संसारलाई उज्यालो पार्छ। डाँडामा बसालिएको नगर अदृश्य रहन सक्तैन।

15 οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μύδιον-- ἀλλ’ ἐπὶ
 नत बाल्छन् बत्ती र राख्छन् त्यसलाई -मुनि - पाथमुनि तर -माथि
[G3761](#) [G2545](#) [G3088](#) [G2532](#) [G5087](#) [G0846](#) [G5259](#) [G3588](#) [G3426](#) [G0235](#) [G1909](#)

τῆν λυχνίαν-- καὶ λάμπει παῖσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ.
 - दियोमाथि र चम्किन्छ सबैलाई जो -मा - घरमा
[G3588](#) [G3087](#) [G2532](#) [G2989](#) [G3956](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3614](#)

त्यसरीनै मानिसहरूले बत्ती बालेर पाथीमुनि राख्दैनन्। त्यसको सट्टामा तिनीहरूले त्यसलाई सामदानमा राख्छन्। यसरी घरमा भएका सबै मानिसहरूले उज्यालो पाउने छन्।

16 οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν
 यसरी चमकोस् - ज्योति तिम्रो -अगाडि - मानिसहरूको-अगाडि ताकि देखून्
[G3779](#) [G2989](#) [G3588](#) [G5457](#) [G4771](#) [G1715](#) [G3588](#) [G0444](#) [G3704](#) [G3708](#)

ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς
 तिम्रो - राम्रा कामहरू र महिमा-देऊन् - पितालाई तिम्रो जो -मा -
[G4771](#) [G3588](#) [G2570](#) [G2041](#) [G2532](#) [G1392](#) [G3588](#) [G3962](#) [G4771](#) [G3588](#) [G1722](#) [G3588](#)

οὐρανοῖς.
 स्वर्गमा-हुनुहुन्छ
[G3772](#)

त्यसै गिरी, अरूका निम्ति तिमीहरू पनि उज्यालो बनिदिनु पर्छ। तिमीहरूले गरेका सुकर्महरू मानिहरूले देखेछन् र स्वर्गमा बस्नु हुने तिमीहरूका पिताका महिमा गर्नेछन्।

17 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας; οὐκ
 नसोच सोच कि आँएँ नष्ट-गर्न - नियम वा - अगमवक्ताहरूलाई आइनन्
[G3361](#) [G3543](#) [G3754](#) [G2064](#) [G2647](#) [G3588](#) [G3551](#) [G2228](#) [G3588](#) [G4396](#) [G3756](#)

ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι.
 आँएँ नष्ट-गर्न तर पूरा-गर्न
[G2064](#) [G2647](#) [G0235](#) [G4137](#)

“म मोशाको व्यवस्था अथवा अगमवक्ताहरूद्वारा लेखिएको अगमवाणी रद्द गर्न आएको भन्ने नसम्झ, रद्द गर्न होइन, तर पूरा गर्न म आएको हुँ।

18 ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἄν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ,
 साँच्चे किनकि भन्छु तिमीहरूलाई जबसम्म - बित्नेछ - आकाश र - पृथ्वी
[G0281](#) [G1063](#) [G3004](#) [G4771](#) [G2193](#) [G0302](#) [G3928](#) [G3588](#) [G3772](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1093](#)

ἰῶτα ἐν, ἢ μία κεραία, οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως
 एउटा एउटी वा एउटी बिन्दु कदापि-नै कदापि-नै बित्नेछ -बाट - नियमबाट जबसम्म
[G2503](#) [G1520](#) [G2228](#) [G1520](#) [G2762](#) [G3756](#) [G3361](#) [G3928](#) [G0575](#) [G3588](#) [G3551](#) [G2193](#)

ἄν πάντα γένηται.
 - सबै पूरा-हुन्छ
[G0302](#) [G3956](#) [G1096](#)

म साँचो भन्दछु, जबसम्म स्वर्ग र पृथ्वी बितेर जाँदैन, व्यवस्थाको हरेक कुरा पूरा हुनेछ सबै कुरा पूरा नहोउज्जेल कुनै किसिमले व्यवस्थाबाट एउटा मात्र वा एउटा बिन्दु पनि हटाइने छैन।

- 19 ὁς ἐὰν οὖν λύση μίαν τῶν ἐντολῶν τοῦτων-- τῶν ἐλαχίστων-- καὶ
जसले यदि यसकारण तोड्छ एउटा - आज्ञाहरूमध्ये यी - सानामध्ये र
G3739 G1437 G3767 G3089 G1520 G3588 G1785 G3778 G3588 G1646 G2532
- διδάξη οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
सिकाउँछ यसरी - मानिसहरूलाई सानो भनिनेछ -मा - राज्यमा -
G1321 G3779 G3588 G0444 G1646 G2564 G1722 G3588 G0932 G3588
- οὐρανῶν; ὁς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξη, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν
स्वर्गको तर-जसले तर - पालन-गर्छ र सिकाउँछ यो ठूलो भनिनेछ -मा
G3772 G3739 G1161 G0302 G4160 G2532 G1321 G3778 G3173 G2564 G1722
- τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.
- राज्यमा - स्वर्गको
G3588 G0932 G3588 G3772

“हरेक मानिसले प्रत्येक आदेश पालन गर्नेपर्छ चाहे त्यो आदेश सामान्य नै किन नहोस्। यदि कुनै मानिसले एउटा पनि आदेश पालन गर्न चाँहदैन अनि अरूलाई पनि आदेश पालन नगर्नु भनी सिकाउँछ भने स्वर्गको राज्यमा त्यो सबैभन्दा तुच्छ ठहरिनेछ। तर जसले आदेश पालन गर्छ अनि अरूलाई पनि आदेश पालन गर्न सिकाउँछ, त्यो नै स्वर्गको राज्यमा ठूलो कहलाइनेछ।

- 20 λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἢ δικαιοσύνη πλεῖον
भन्छु किनकि तिमीहरूलाई कि यदि न बढ्छ तिम्रो - धार्मिकता धेरै
G3004 G1063 G4771 G3754 G1437 G3361 G4052 G4771 G3588 G1343 G4119
- τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν
- शास्त्रीहरू र फरिसीहरूभन्दा कदापि-नै कदापि-नै प्रवेश-गर्नेछौ -मा - राज्यमा
G3588 G1122 G2532 G5330 G3756 G3361 G1525 G1519 G3588 G0932
- τῶν οὐρανῶν.
- स्वर्गको
G3588 G3772

म भन्दछु धर्मशास्त्री र फरिसीहरूको भन्दा तिमीहरूले राम्रो काम गर्नु पर्छ। यदि तिमीहरूले तिमीहरूलाई उछिन्न सक्ने भन्ने तिमीहरूले स्वर्गको राज्यमा प्रवेश गर्न सक्नेछैनौ।

- 21 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, Οὐ φονεύσεις; ὁς δ' ἂν
सुनेका-छौ कि भनिएको-थियो - पूर्खाहरूलाई हत्या-नगर हत्या-नगर जसले तर -
G0191 G3754 G2046 G3588 G0744 G3756 G5407 G3739 G1161 G0302
- φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει.
हत्या-गर्छ दोषी हुनेछ - न्यायको
G5407 G1777 G1510 G3588 G2920

“तिमीहरूले सुनेका छौ, प्राचीन समयकाहरूलाई यसो भनिएको थियो, ‘कसैको हत्या नगर। + 5:21 प्रस्थान 20:13; व्यवस्था 5:17 बाट उद्धृत गरिएको। जसले हत्या गर्छ, त्यो व्यवस्था समक्ष उभिनु पर्नेछ।’

- 22 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι παῖς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ,
म-तर तर भन्छु तिमीहरूलाई कि हरेक जो रिसाउने - दाजुभाइमाथि आफ्नो
G1473 G1161 G3004 G4771 G3754 G3956 G3588 G3710 G3588 G0080 G0846
- ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει: ὁς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ῥακά,
दोषी हुनेछ - न्यायको जसले तर - भन्छ - दाजुभाइलाई आफ्नो राका
G1777 G1510 G3588 G2920 G3739 G1161 G0302 G3004 G3588 G0080 G0846 G4469
- ἔνοχος ἔσται τῷ συνδρίῳ; ὁς δ' ἂν εἴπῃ, Μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς
दोषी हुनेछ - महासभाको जसले तर - भन्छ मूर्ख दोषी हुनेछ -मा
G1777 G1510 G3588 G4892 G3739 G1161 G0302 G3004 G3474 G1777 G1510 G1519
- τὴν γέενναν τοῦ πυρός.
- नरकको - आगोको
G3588 G1067 G3588 G4442

तर म तिमीहरूलाई भन्दछु, कोही अन्य मानिससित नरिसाओ। सबैजना तिम्रा भाइ हुन्। यदि तिमी अरू मानिससंग रिसाउँछौ भने, तिमी इन्साफको निम्ति खडा हुनु पर्नेछ। यदि तिमीले अर्को मानिससित नराम्रा कुरा गर्यौ भने तिमी यहूदीहरूको महासभाको समक्ष उभिनु पर्नेछ। यदि अर्को मानिसलाई 'मुख' भन्छौ भने तिमी नरकको आगोमा फालिनु पर्नेछ।

23 ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κἀκεῖ
यदि यसकारण चढाउँछौ - भेटि तिम्रो -माथि - वेदीमाथि र-त्यहाँ
[G1437](#) [G3767](#) [G4374](#) [G3588](#) [G1435](#) [G4771](#) [G1909](#) [G3588](#) [G2379](#) [G2546](#)

μνηστῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ,
सम्झनुभयो कि - दाजुभाइले तिम्रो राख्छ केही -विरुद्धमा तिमीमाथि-विरुद्धमा
[G3403](#) [G3754](#) [G3588](#) [G0080](#) [G4771](#) [G2192](#) [G5100](#) [G2596](#) [G4771](#)

“जब तिमीले परमेश्वरलाई भेटी चढाउँछौ त्यसबेला तिमी अरूहरूलाई पनि सम्झ। यदि तिमीले वेदीमा भेटी चढाउँदा तिम्रो विरुद्धमा तिम्रो भाइको हृदयमा केही छ भन्ने सम्झ्यौ भने,

24 ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὕπαγε.
छोड त्यहाँ - भेटि तिम्रो -अगाडि - वेदीअगाडि र जाउ
[G0863](#) [G1563](#) [G3588](#) [G1435](#) [G4771](#) [G1715](#) [G3588](#) [G2379](#) [G2532](#) [G5217](#)

πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου; καὶ τότε ἔλθων, πρόσφερε τὸ δῶρόν
पहिले मेल-गर - दाजुभाइसँग तिम्रो र तब आएर चढाउ - भेटि
[G4412](#) [G1259](#) [G3588](#) [G0080](#) [G4771](#) [G2532](#) [G5119](#) [G2064](#) [G4374](#) [G3588](#) [G1435](#)

σου.
तिम्रो
[G4771](#)

त्यही वेदीको छेउमा तिम्रो भेटी छोड। पहिला तिमी फर्केर जाऊ अनि त्यो मानिससित मिलाप गर। त्यसपछि आफ्नो भेटी वेदीमा चढाऊ।

25 ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχῶς, ἕως οὗτοῦ εἶ μετ' αὐτοῦ, ἐν
होउ मेल-मिलापको - विरोधीसँग तिम्रो छिट्टै जबसम्म - छौ -सँग उनीसँग -मा
[G1510](#) [G2132](#) [G3588](#) [G0476](#) [G4771](#) [G5035](#) [G2193](#) [G3755](#) [G1510](#) [G3326](#) [G0846](#) [G1722](#)

τῇ ὁδῷ; μή ποτέ σε παραδῶ ὁ ἀντιδικὸς τῷ κριτῇ, καὶ ὁ
- बाटोमा नत्र नत्र तिमीलाई सुम्पिदिन्छ - विरोधीले - न्यायकर्तालाई र -
[G3588](#) [G3598](#) [G3361](#) [G4219](#) [G4771](#) [G3860](#) [G3588](#) [G0476](#) [G3588](#) [G2923](#) [G2532](#) [G3588](#)

κριτῆς τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ.
न्यायकर्ताले - सिपाहीलाई र -मा झ्यालमा फालिन्छ
[G2923](#) [G3588](#) [G5257](#) [G2532](#) [G1519](#) [G5438](#) [G0906](#)

“यदि तिम्रो विरोधीले तिमीलाई न्यायालयमा लाँदैछ भने उसित मिलाप गरिहाल। न्यायालय पुग्नु अघिनै तिमीले यसो गर। यदि तिमी उसको साथी बन्न असफल भयौ भने उसले तिमीलाई न्यायाधीशको हातमा सुम्पिदला, न्यायाधीशले तिमीलाई प्रहरीको हातमा सुम्पिदलान् अनि तिमीलाई झ्यालखानामा थुनिदिनेछ।

26 ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως ἄν ἀποδώσῃς τὸν
साँच्चै भन्छु तिमीलाई कदापि-नै कदापि-नै निस्कनेछौ त्यहाँबाट जबसम्म - तिर्नेछौ -
[G0281](#) [G3004](#) [G4771](#) [G3756](#) [G3361](#) [G1831](#) [G1564](#) [G2193](#) [G0302](#) [G0591](#) [G3588](#)

ἔσχατον κοδράντην.
अन्तिम पैसा
[G2078](#) [G2835](#)

म तिमीलाई भन्दछु कि तिमीले ऋणको अन्तिम पैसा नतिरुज्जेल तिमी त्यहाँबाट कुनै तरिकाले उमकने छैनौ।

27 Ἴκούσατε ὅτι ἐρρέθη, Οὐ μοιχεύσεις;
सुनेका-छौ कि भनिएको-थियो व्यभिचार-नगर व्यभिचार-नगर
[G0191](#) [G3754](#) [G2046](#) [G3756](#) [G3431](#)

“तिमीहरूले यसो भनेको सुनेकाछौ, ‘व्यभिचारको पापबाट अलग बस।’ + 5:27 प्रस्थान 20:14; व्यवस्था 5:18 बाट उद्धृत गरिएको।

28 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ
म-तर तर भन्छु तिमीहरूलाई कि हरेक जो हेर्ने स्त्रीलाई -को-लागि -
[G1473](#) [G1161](#) [G3004](#) [G4771](#) [G3754](#) [G3956](#) [G3588](#) [G0991](#) [G1135](#) [G4314](#) [G3588](#)

ἐπιθυμῆσαι αὐτήν, ἥδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.
कामना-गर्न उनलाई पहिले-नै व्यभिचार-गरिसक्यो उनीसँग -मा - हृदयमा आफ्नो
[G1937](#) [G0846](#) [G2235](#) [G3431](#) [G0846](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2588](#) [G0846](#)

| तर म तिमीहरूलाई भन्दछु, जसले स्त्रीलाई खराब इच्छाले हेर्दछ, त्यसले अघिबाटै उसित त्यसको हृदयमा व्यभिचार गरिसकेको हुन्छ।

29 εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς, σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν
यदि तर - आँखाले तिम्रो - दाहिने पापमा-पाछ तिम्रीलाई उपार त्यसलाई
[G1487](#) [G1161](#) [G3588](#) [G3788](#) [G4771](#) [G3588](#) [G1188](#) [G4624](#) [G4771](#) [G1807](#) [G0846](#)

καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ; συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν
र फाल तिमीबाट तिम्रो राम्रो किनकि तिम्रो-लागि ताकि नाश-होस् एउटा - अङ्ग
[G2532](#) [G0906](#) [G0575](#) [G4771](#) [G4851](#) [G1063](#) [G4771](#) [G2443](#) [G0622](#) [G1520](#) [G3588](#) [G3196](#)

σου, καὶ μὴ ὄλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γέενναν.
तिम्रो र नहोस् सबै - शरीर तिम्रो फालियोस् -मा नरकमा
[G4771](#) [G2532](#) [G3361](#) [G3650](#) [G3588](#) [G4983](#) [G4771](#) [G0906](#) [G1519](#) [G1067](#)

| यदि तिम्रो दाहिने आँखाले तिमीलाई बाधा पुर्याउँछ भने, त्यसलाई निकालेर फालिदेऊ। किनभने तिम्रो सम्पूर्ण शरीर नरकमा पर्नु भन्दा बरु तिम्रा अङ्गहरूमध्ये एउटा नष्ट हुनु तिम्रो निम्ति हितकारी हुनेछ।

30 καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτήν καὶ βάλε
र यदि - दाहिने तिम्रो हातले पापमा-पाछ तिम्रीलाई काट त्यसलाई र फाल
[G2532](#) [G1487](#) [G3588](#) [G1188](#) [G4771](#) [G5495](#) [G4624](#) [G4771](#) [G1581](#) [G0846](#) [G2532](#) [G0906](#)

ἀπὸ σοῦ; συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ
तिमीबाट तिम्रो राम्रो किनकि तिम्रो-लागि ताकि नाश-होस् एउटा - अङ्ग तिम्रो र
[G0575](#) [G4771](#) [G4851](#) [G1063](#) [G4771](#) [G2443](#) [G0622](#) [G1520](#) [G3588](#) [G3196](#) [G4771](#) [G2532](#)

μὴ ὄλον τὸ σῶμά σου εἰς γέενναν ἀπέλθη.
नहोस् सबै - शरीर तिम्रो -मा नरकमा जाओस्
[G3361](#) [G3650](#) [G3588](#) [G4983](#) [G4771](#) [G1519](#) [G1067](#) [G0565](#)

| यदि तिम्रो दाहिने हातले तिमीलाई पाप गराउँछ भने त्यसलाई काटेर फालिदेऊ। किनभने तिम्रो सम्पूर्ण शरीर नरकमा जानु भन्दा बरु तिम्रो अङ्गहरूमध्ये एउटा नष्ट हुनु तिम्रो निम्ति हितकारी हुनेछ।

31 Ἐρρέθη δέ, Ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ
भनिएको-थियो अनि जसले - त्यागछ - पत्नीलाई आफ्नो दिओस् उनलाई
[G2046](#) [G1161](#) [G3739](#) [G0302](#) [G0630](#) [G3588](#) [G1135](#) [G0846](#) [G1325](#) [G0846](#)

ἀποστάσιον:

इजाजत-पत्र

[G0647](#)

| "यसलाई यसप्रकारले भनिएको छ, 'जसले आफ्नी पत्नीलाई त्याग गर्ला, त्यसले उसलाई त्यागपत्र लेखी देओस्।' + 5:31 व्यवस्था 24:1 बाट उद्धृत गरिएको।

32 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,
म-तर तर भन्छु तिमीहरूलाई कि हरेक जो त्यागछ - पत्नीलाई आफ्नो
[G1473](#) [G1161](#) [G3004](#) [G4771](#) [G3754](#) [G3956](#) [G3588](#) [G0630](#) [G3588](#) [G1135](#) [G0846](#)

παρεκτός λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτήν μοιχευθῆναι; καὶ ὅς ἐάν
व्यभिचारबाहेक कारण यौनदोषको गर्छ उनलाई व्यभिचारिणी र जसले यदि
[G3924](#) [G3056](#) [G4202](#) [G4160](#) [G0846](#) [G3431](#) [G2532](#) [G3739](#) [G1437](#)

ἀπολελυμένην γαμῆσθαι, μοιχᾶται.
त्यागिएकीलाई विवाह-गर्छ व्यभिचार-गर्छ
[G0630](#) [G1060](#) [G3429](#)

तर म तिमीहरूलाई भन्दछु, जसले आफ्नी पत्नीलाई व्यभिचारको कारणबाहेक अन्य कारणले त्याग गर्ला, उसलाई त्यसले व्यभिचारिणी तुल्याउँछ, र जसले त्याग गरिएकोसित विवाह गर्ला, त्यसले पनि व्यभिचार गर्नेछ।

- 33 Πάλιν, ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, Οὐκ ἐπιπορήσεις;
फेरि सुनेका-छौ कि भनिएको-थियो - पूरुवाहरूलाई झूटो-शपथ-नखाओस् झूटो-शपथ-नखाओस्
[G3825](#) [G0191](#) [G3754](#) [G2046](#) [G3588](#) [G0744](#) [G3756](#) [G1964](#)

ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ τοὺς ὄρκους σου.
पूरा-गर्नेछौ तर - प्रभुलाई - शपथहरू तिम्रो
[G0591](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2962](#) [G3588](#) [G3727](#) [G4771](#)

“फेरि तिमीहरूले सुनेकाछौ, कि हाम्रा प्राचीन समयका पुर्खाहरूलाई यसो भनिएको थियो, ‘जब तिमी शपथ खान्छौ, त्यो प्रतिज्ञा नतोड। परमेश्वरको निम्ति आफ्नो प्रतिज्ञा पूरा गर।’ + 5:33 लेवी 19:12, गन्ती 30:2; व्यवस्था 23:21 बाट उद्धृत गरिएको।

- 34 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως; μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ,
म-तर तर भन्छु तिमीहरूलाई न शपथ-खाओस् जस्तो-सुकै नत -मा - आकाशको
[G1473](#) [G1161](#) [G3004](#) [G4771](#) [G3361](#) [G3660](#) [G3654](#) [G3383](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3772](#)

ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ Θεοῦ;
किनकि सिंहासन हो - परमेश्वरको
[G3754](#) [G2362](#) [G1510](#) [G3588](#) [G2316](#)

तर म तिमीहरूलाई भन्दछु, स्वर्गको नाउँमा कसम वा प्रतिज्ञा खाँदै नखाऊ, किनभने स्वर्ग परमेश्वरको सिंहासन हो।

- 35 μήτε ἐν τῇ γῆ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ; μήτε εἰς
नत -मा - पृथ्वीको किनकि पाउदानी हो - खुट्टाहरूको उहाँको नत -को
[G3383](#) [G1722](#) [G3588](#) [G1093](#) [G3754](#) [G5286](#) [G1510](#) [G3588](#) [G4228](#) [G0846](#) [G3383](#) [G1519](#)

Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου Βασιλέως.
यरूशलेमको किनकि शहर हो - महान् राजाको
[G2414](#) [G3754](#) [G4172](#) [G1510](#) [G3588](#) [G3173](#) [G0935](#)

पृथ्वीको नाममा पनि कसम नखाऊ, किनभने पृथ्वी परमेश्वरको पाउदान हो। यरूशलेमको नाउँमा कसम नखाऊ, किनभने त्यो महाराजाको शहर हो।

- 36 μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόση, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα
नत -मा - टाउकोमा तिम्रो शपथ-खाओस् किनकि सक्दैनौ सक्छौ एउटा कपाल
[G3383](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2776](#) [G4771](#) [G3660](#) [G3754](#) [G3756](#) [G1410](#) [G1520](#) [G2359](#)

λευκὴν ποιῆσαι, ἢ μέλαιναν.
सेतो बनाउन वा कालो
[G3022](#) [G4160](#) [G2228](#) [G3189](#)

अनि आफ्नो शिरको कसम पनि नखाऊ, किनभने तिमी आफ्नो शिरको एउटा केशलाई पनि सेतो वा कालो तुल्याउन सक्दैनौ।

- 37 ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, ναι, ναι; οὐ, οὐ; τὸ δὲ περισσὸν
होस् तर - वचन तिम्रो हो हो होइन होइन - अनि बढी
[G1510](#) [G1161](#) [G3588](#) [G3056](#) [G4771](#) [G3483](#) [G3483](#) [G3756](#) [G3756](#) [G3588](#) [G1161](#) [G4053](#)

τούτων, ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν.
यीभन्दा -बाट - दुष्टबाट हो
[G3778](#) [G1537](#) [G3588](#) [G4190](#) [G1510](#)

यदि तिमी ‘हो’ भने ‘हो’ भन ‘होइन’ भने ‘होइन’ भन। यस भन्दा बढ्ता चाहिँ दुष्ट-तर्फबाट भएको हो।

- 38 Ἱκούσατε ὅτι ἐρρέθη, Ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ
सुनेका-छौ कि भनिएको-थियो आँखाको -सट्टामा आँखाको र दाँतको -सट्टामा
[G0191](#) [G3754](#) [G2046](#) [G3788](#) [G0473](#) [G3788](#) [G2532](#) [G3599](#) [G0473](#)

ὀδόντος;
दाँतको
[G3599](#)

“तिमीहरूले सुनेकाछौ, यसो भनिएको थियो, ‘आँखाको बदला आँखा, र दाँतको बदला दाँत।’ + 5:38 प्रस्थान 21:24; लेवी 24:20 बाट उद्धृत गरिएको।

- 39 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ; ἀλλ’ ὅστις σε
म-तर तर भन्छु तिमीहरूलाई न विरोध-गर - दुष्टसँग तर जसले तिमीलाई
[G1473](#) [G1161](#) [G3004](#) [G4771](#) [G3361](#) [G0436](#) [G3588](#) [G4190](#) [G0235](#) [G3748](#) [G4771](#)
- ῥαπίζει εἰς τὴν δεξιὰν σιαγόνα σου, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην;
थप्पड-दिन्छ -मा - दाहिने गालामा तिम्रो फेर उनलाई -पनि - अर्को
[G4474](#) [G1519](#) [G3588](#) [G1188](#) [G4600](#) [G4771](#) [G4762](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3588](#) [G0243](#)

तर म तिमीहरूलाई भन्छु, दुष्टको सामना नगर। यदि कसैले तिम्रो दाहिने गालामा चट्काइदियो भने त्यसलाई देब्रे गाला पनि फर्काइदेउ।

- 40 καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ
र - चाहनेलाई तिमीमाथि मुद्दा-चलाउन र - लुगा तिम्रो लिन देउ उनलाई
[G2532](#) [G3588](#) [G2309](#) [G4771](#) [G2919](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5509](#) [G4771](#) [G2983](#) [G0863](#) [G0846](#)
- καὶ τὸ ἱμάτιον;
-पनि - चोला
[G2532](#) [G3588](#) [G2440](#)

यदि कसैले मुद्दा चलाएर तिम्रो दौरा लीने दाबी गर्छ भने, त्यसलाई तिम्रो खाष्टो पनि दिइहाल।

- 41 καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν, ὕπαγε μετ’ αὐτοῦ δύο.
र जसले तिमीलाई जबर्जस्ती-गर्छ एक-कोस एक जाउ -सँग उनीसँग दुई
[G2532](#) [G3748](#) [G4771](#) [G0029](#) [G3400](#) [G1520](#) [G5217](#) [G3326](#) [G0846](#) [G1417](#)

यदि कसैले तिमीलाई एक माइलसम्म जबरजस्त हिंड्न लगाउँछ भने उसित दुईमाइलसम्म जाऊ।

- 42 τῷ αἰτοῦντί σε δός; καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανίσασθαι, μὴ
- माग्नेलाई तिमीमा देउ र - चाहनेलाई -बाट तिमीबाट सापटी-लिन नफिराउ
[G3588](#) [G0154](#) [G4771](#) [G1325](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2309](#) [G0575](#) [G4771](#) [G1155](#) [G3361](#)
- ἀποστραφῆς.
फिर्नुहोस्
[G0654](#)

यदि कसैले तिमीसित केही माग्छ भने त्यो दिइहाल। कुनै व्यक्तिले कर्जा लिन चाहेमा पनि केही दिन अस्वीकार नगर।

- 43 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν
सुनेका-छौ कि भनिएको-थियो माया-गर्नेछौ - छिमेकीलाई तिम्रो र घृणा-गर्नेछौ -
[G0191](#) [G3754](#) [G2046](#) [G0025](#) [G3588](#) [G4139](#) [G4771](#) [G2532](#) [G3404](#) [G3588](#)
- ἐχθρόν σου.
शत्रुलाई तिम्रो
[G2190](#) [G4771](#)

“तिमीहरूले यसो भनिएको सुनेकाछौ, ‘तिम्रो छिमेकीलाई प्रेम गर + 5:43 लेवी 19:18 बाट उद्धृत गरिएको। र तिम्रो शत्रुलाई घृणा गर।’

- 44 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ προσεύχεσθε
म-तर तर भन्छु तिमीहरूलाई माया-गर - शत्रुहरूलाई तिम्रो र प्रार्थना-गर
[G1473](#) [G1161](#) [G3004](#) [G4771](#) [G0025](#) [G3588](#) [G2190](#) [G4771](#) [G2532](#) [G4336](#)
- ὑπερ τῶν διωκόντων ὑμᾶς; <εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς
-को-लागि - सताउनेहरूको-लागि तिमीहरूलाई आशीर्वाद-देउ - श्राप-दिनेहरूलाई तिमीहरूलाई भलो
[G5228](#) [G3588](#) [G1377](#) [G4771](#) [G2127](#) [G3588](#) [G2672](#) [G4771](#) [G2573](#)
- ποιεῖτε τοῖς ἐπηρεάζοντων ὑμᾶς καὶ μισοῦσιν ὑμᾶς;>;
गर - दुर्व्यवहार-गर्नेहरूलाई तिमीहरूलाई र घृणा-गर्नेहरूलाई तिमीहरूलाई
[G4160](#) [G3588](#) [G1908](#) [G4771](#) [G2532](#) [G3404](#) [G4771](#)

तर म तिमीहरूलाई भन्छु, आफ्ना शत्रुहरूलाई प्रेम गर, तिमीहरूलाई खेदो गर्नेहरूको निम्ति प्रार्थना गर।

45	ὅπως ताकि G3704	γένησθε होउन् G1096	υἱοὶ सन्तान G5207	τοῦ - G3588	Πατρὸς पिताको G3962	ὑμῶν तिम्नो G4771	τοῦ जो G3588	ἐν -मा G1722	οὐρανοῖς. स्वर्गमा G3772	ὅτι किनकि G3754	τὸν - G3588	ἥλιον सूर्य G2246
	αὐτοῦ आफ्नो G0846	ἀνατέλλει उदाउनुहुन्छ G0393	ἐπὶ -माथि G1909	πονηροῦς दुष्टहरूमाथि G4190	καὶ र G2532	ἀγαθοῦς, असलहरूमाथि G0018	καὶ र G2532	βρέχει वर्षात-पार्नुहुन्छ G1026	ἐπὶ -माथि G1909	δικαίους धर्मीहरूमाथि G1342		
	καὶ र G2532	ἀδίκους, अधर्मीहरूमाथि G0094										

यदि तिमीले यसो गर्थो भने तिमी स्वर्गको पिताका साँचो पुत्र हुनेछौ। किनभने उहाँले दुष्ट र सज्जन दुवैका निम्ति घाम लगाइदिनुहुन्छ। अनि धर्मी र अधर्मीहरूको निम्ति वृष्टि पठाइदिनुहुन्छ।

46	ἐὰν यदि G1437	γὰρ किनकि G1063	ἀγαπήσητε माया-गर्छौं G0025	τοὺς - G3588	ἀγαπῶντας माया-गर्नेहरूलाई G0025	ὑμᾶς, तिमीहरूलाई G4771	τίνα के G5101	μισθὸν इनाम G3408	ἔχετε? पाउँछौ G2192	οὐχὶ के-होइन G3780
	καὶ -पनि G2532	οἱ - G3588	τελῶναι महसूल-उठाउनेहरूले G5057	τὸ - G3588	αὐτὸ यही G0846	ποιοῦσιν? गर्दैनन् G4160				

यदि तिमीहरूसँग प्रेम गर्नेहरूलाई मात्र प्रेम गर्दछौ भने तिमीहरूले कनै इनाम पाउने छैनौ। महसूल उठाउनेहरूले पनि त्यसै गर्छन्।

47	καὶ र G2532	ἐὰν यदि G1437	ἀσπάσησθε अभिवादन-गर्छौं G0782	τοὺς - G3588	ἀδελφοὺς दाजुभाइहरूलाई G0080	ὑμῶν तिम्नो G4771	μόνον, मात्रै G3440	τί के G5101	περισσὸν विशेष G4053	ποιεῖτε? गर्छौं G4160
	οὐχὶ के-होइन G3780	καὶ -पनि G2532	οἱ - G3588	ἐθνικοὶ अन्यजातिहरूले G1482	τὸ - G3588	αὐτὸ यही G0846	ποιοῦσιν? गर्दैनन् G4160			

अनि यदि तिमीहरू आफ्ना साथी-भाइहरूलाई मात्र अभिवादन गर्छौ भने अरू मानिसहरूसँग असल ठहर्नेछैनौ। अरू परमेश्वरलाई नजान्ने मानिसहरू पनि आफ्ना साथीभाइहरूसँग असल नै हुन्छन्।

48	Ἔσεσθε होउ G1510	οἶν यसकारण G3767	ὑμεῖς तिमीहरू G4771	τέλειοι, सिद्ध G5046	ὡς जसरी G5613	ὁ - G3588	Πατὴρ पिता G3962	ὑμῶν तिम्नो G4771	ὁ - G3588	οὐράνιος, स्वर्गीय G3770	τέλειός सिद्ध G5046
	ἔστιν. हुनुहुन्छ G1510										

यसैकारणले तिमीहरू सिद्ध होऊ, जसरी तिमीहरूका स्वर्गका पिता सिद्ध हुनुहुन्छ।